

Fattigdoms- rapporten 2023

”Nu skäms man inte längre.
Det är så många som sitter i samma båt”

Innehåll

Förord	3
Bakgrund	4
Att definiera och mäta fattigdom.....	5
Stadsmissionens arbete med ekonomisk utsatthet	8
Trender i Stadsmissionens fattigdomsinsatser	12
Intervjuer med människor i ekonomisk utsatthet	18
Trängre under fattigdomsstrecket?	21
Svensk fattigdomspolitik idag.....	24
Stadsmissionens förslag för att häva den ekonomiska utsattheten	28

© Sveriges Stadsmissioner 2023

Textproduktion: Marika Hjelm Siegwald, Sveriges Stadsmissioner samt Rebecka Andersen, som även gjort figurerna och Magnus Karlsson, Marie Cederschiöld högskola.

Intervjuer: Marika Hjelm Siegwald, Caroline Nilsson, Jens Dahlqvist och Ronnie Kronblad.

Styrgrupp: Arbetsgrupp fattigdom; Catarina Dunghed, Johanna Rudmark Hagström,

Frida Ålander, Carin Edward, Niklas Hallhagen, Sandra Grahn, Robert Wirensjö,

Paula Ravinale, Josefine Kjerlander, Elina Perdsjö och Jonas Wihlstrand.

Foto: Caroline Nilsson, Ronnie Kronblad.

Formgivning: Advant

Förord

” Jag skäms inte för någonting. Jag skäms bara för att jag inte kan ge mina barn det som de vill ha.

Det säger Dragana Douhabi, som är sjukskriven efter 25 år som städerska. Dragana är en av människorna som medverkar i årets fattigdomsrapport.

Klyftorna mellan fattiga och rika ökar i Sverige idag och samhället skakas av gängkriminalas våldsdåd. Samtidigt möter Stadsmissionen allt fler människor som lever i matfattigdom. Forskningen visar att ökande klyftor minskar såväl människors hälsa som tillit till samhället. För att stoppa denna samhällsutveckling behöver vi häva fattigdomen i Sverige.

Stadsmissionen arbetar för och tillsammans med de allra mest utsatta människorna. Sedan 2014 gör vi tillsammans med forskare på Marie Cederschiöld högskola en kvantitativ undersökning om vårt arbete för människor i ekonomisk utsatthet. Undersökningen visar att 72 procent av våra insatser idag är matstöd – den i särklass största insatsen för människor i ekonomisk utsatthet.

Till Stadsmissionen kommer särskilt utsatta människor som ofta inte finns med i den officiella statistiken. Det är asylsökande, papperslösa, utsatta EU-medborgare och icke-mottagare; människor som har rätt till stöd från socialförsäkringssystemen, men som av olika skäl inte får det. Undersökningen visar att Stadsmissionens insatser till nästan alla grupper har ökat under perioden; till papperslösa har våra insatser tredubblats. Det är en skrämmande utveckling som tydliggör papperslösas beroende av civilsamhällets insatser för att överleva.

Allt fler människor med långvarigt försörjningsstöd kommer också för hjälp och det är även den största gruppen. Detta stöd är avsett att vara tillfälligt för människor i kris. Vad gör samhället när stödet blir långvarigt? Antalet icke-mottagare som besöker Stadsmissionen ökar också. Vi efterlyser forskning om varför det offentliga samhället inte når dem.

Som röstbärare för människor i ekonomisk utsatthet, ger vi våra förslag på åtgärder för att häva fattigdomen och återupprätta tilliten till samhället.

Jonas Wihlstrand
Generalsekreterare, Sveriges Stadsmissioner

Bakgrund

Den första Stadsmissionen i Sverige fyller i år 170 år och bildades i Stockholm för att hjälpa de allra mest utsatta människorna. Idag finns Stadsmissionen i tio regioner från Umeå i norr till Malmö i söder. Stadsmissionens vision **Ett mänskligare samhälle för alla** vill vi uppnå genom att arbeta med social omsorg, arbetsintegration, utbildning och opinionsbildning.

Vi bedriver ett nytänkande socialt arbete baserat på evidens och gedigen erfarenhet, för att ge människor i utsatthet styrkan att ta makten över sina liv och vara delaktiga i samhället. Tillsammans möter vi lokalt 5 000–7 000 deltagare varje dag och 3 000 elever. Stadsmissionen har 1 500 heltidstjänster på ett 40-tal orter i Sörmland, Göteborg, Kalmar, Skåne, Stockholm, Umeå, Uppsala, Västerås, Örebro och Östergötland.

Den lokala Stadsmissionen är medlem i Sveriges Stadsmissioner som bildades 2007 för att gemensamt kraftsamla för människor i utsatthet. Idag stödjer Sveriges Stadsmissioner sina medlemmar med att skydda och utveckla varumärket Stadsmissionen, söka bidrag och projektmedel, bedriva företagsinsamling, metodutveckling, opinionsbildning och påverkan i frågor om fattigdom, hemlöshet och sedan några år tillbaka även våld i nära relationer.

Stadsmissionen arbetar för och med människor som ofta inte har en röst i samhället, då deras vardag många gånger handlar om en kamp för att överleva. Genom opinionsbildningen är vi röstbärare och berättar om brister i samhället som försämrar levnadsvillkoren för människor i utsatthet och föreslår förändringar för att motverka detta.

Sedan 2014 bedriver Sveriges Stadsmissioner ett systematiskt kartläggningsarbete *Fattigdomsmatrisen* gällande vår sociala verksamhet, i samarbete med Magnus Karlsson professor på Marie Cederschiöld högskola. Kartläggningen fokuserar på den del av Stadsmissionens insatser som riktar sig till människor i ekonomisk utsatthet. Vi gör detta arbete för att få en gemensam bild av vårt arbete och bidra till grundforskningen om fattigdomen i Sverige.

Våra kartläggningar och analyser av situationen för människor i ekonomisk utsatthet samlar vi sedan 2015 i årliga fattigdomsrapporter, där de flesta finns på www.sverigesstadsmissioner.se.

Att definiera och mäta fattigdom

Det är en utmaning att definiera och mäta fattigdom eftersom den omfattar många dimensioner. När anses en människa vara fattig? Agenda 2030 beskriver till exempel att fattigdomen även innefattar brist på frihet, inflytande, hälsa, utbildning och säkerhet. 1,3 miljarder människor i världen varav hälften är under 18 år, anses leva i fattigdom enligt denna definition¹. I länder med etablerade välfärdssystem mäts fattigdom främst i ekonomiska termer som låg ekonomisk standard och låg inkomststandard. Här följer ytterligare definitioner:

Absolut fattigdom kan beskrivas som gränsen för överlevnad. Enligt Världsbankens definition innebär det att leva på mindre än motsvarande 1,9 amerikanska dollar per dag. Ett mått som ger väldigt hög osäkerhet men som möjliggör globala målsättningar och jämförelser. I en svensk kontext motsvaras det av att man lever under en bestämd inkomstnivå som anses vara gränsen för acceptabel levnadsstandard. *Låg inkomststandard* är ett sådant mått. Ett sätt att komma fram till detta är att sätta samman en varukorg med produkter och kostnader som anses nödvändiga. Kostnadsnivån skiljer sig åt i kommunerna, exempelvis för bostad och måttet blir därmed till viss del relativt.

Relativ fattigdom innebär att man har en lägre inkomst i relation till befolkningen i stort. Det vanligaste relativa måttet är *låg ekonomisk standard* som innebär att hushållets disponibla inkomst ligger under 60 procent av det nationella medianvärdet som 2021 var 278 255 kr. Andelen med låg ekonomisk standard i Sverige ligger på rekordhöga nivåer historiskt sett. 2021 var andelen 14,2 procent enligt Statistiska Centralbyrån, SCB, och inkomstklyftorna ökar.²

1 <https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/mal-1-ingen-fattigdom>.

2 [Inkomstskillnaderna ökar i Sverige \(scb.se\)](#).

Definitioner fattigdom

- **Låg ekonomisk standard** – Hushållets disponibla inkomst är under 60 procent av medianvärdet.
- **Låg inkomststandard** – Hushållets disponibla inkomst räcker inte för nödvändiga levnadskostnader.
- **Långvarigt ekonomiskt bistånd** – Att ha mottagit ekonomiskt bistånd under minst tio månader av året.
- **Materiell och social deprivation** – Att inte ha råd med utgifterna för minst fem av tretton utpekade poster. Till exempel att inte kunna betala för oförutsedda utgifter, tillräcklig uppvärmning av bostaden eller delta i sociala aktiviteter som kostar pengar.
- **Matfattigdom** – otillräcklig ekonomisk tillgång till en kost av tillräcklig mängd och kvalitet för att upprätthålla en näringsriktigt tillfredställande, socialt acceptabel diet.⁴

Källa: [Att mäta fattigdom \(scb.se\)](#).

Hur fattigdom mäts i Sverige

Det direkta fattigdomsmått som i forskningen är mest relevant för Sverige är enligt Jonsson och Mood (SMT 4/2022) indexet i EU:s statistikmyndighet Eurostats undersökning *European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC). Det innehåller nio indikatorer på nödvändigheter, att ha råd med: boende och boendelaterade kostnader som uppvärmning, en oförutsedd utgift, äta proteiner regelbundet, semesterresa, TV, tvättmaskin, bil och telefon. Avsaknaden av fyra av dessa kallas för omfattande materiell deprivation. Enligt Eurostat var denna i Sverige 2,3 procent 2021, en av de lägsta nivåerna i EU, där genomsnittet var 11,9 procent.

Ett nyare index mäter materiell och social deprivation; att inte ha råd med minst fem av tretton indikatorer, både materiella tillgångar och sociala aktiviteter. Det kan vara att inte ha råd med två par skor, eller att inte kunna delta regelbundet i en fritidsaktivitet. Enligt SCB levde ungefär 300 000 människor, eller 3 procent, i materiell och social deprivation i Sverige 2021, vilket var den lägsta andelen i EU. Samtidigt är det nästan sju gånger vanligare bland utrikesfödda i Sverige, den största skillnaden i EU.

3 Karlsson, M. Matfattigdom i välfärdsstaten. *Socialmedicinsk tidskrift*. 96(1) 2019.

I 2022 års fattigdomsrapport fanns SCB statistik som baserades på den disponibla inkomsten för helårshushåll i relation till nödvändiga kostnader. Det är ett sammansatt mått för personer med låg inkomststandard och/eller försörjningsstöd. Enligt detta mått levde 2020 6,9 procent av Sveriges befolkning i ekonomisk utsatthet. 2021 var motsvarande siffra 6,2 procent (636 147 personer), vilket förklaras med att antalet människor med försörjningsstöd minskat. Statistiken för 2022 kommer först i början av 2024, men Socialstyrelsen statistik för 2022 visar ytterligare minskning av antalet människor med försörjningsstöd.

Den officiella statistiken inkluderar dock inte alla människor i ekonomisk utsatthet som Stadsmissionen möter som asylsökande, papperslösa eller utsatta EU-medborgare, eftersom de inte kan söka försörjningsstöd. Statistiken inkluderar inte heller människor med uppehållstillstånd som ännu inte har personnummer. 2022 var det cirka 1 700 personer enligt Socialstyrelsen.

Anledningen till att antalet människor med försörjningsstöd minskar är enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) en stark arbetsmarknad i Sverige och att utrikesfödda går till arbete. Forskare pekar dock på att fler människor får avslag på sina ansökningar om försörjningsstöd.⁴ Att färre får försörjningsstöd behöver därför inte betyda att den ekonomiska utsattheten minskar i Sverige.

Stadsmissionen runt om i landet vittnar tvärtom om ett fördubblat antal besökare som kommer för mat – eller som behöver matstöd. Likaså säger undersökningen som Marie Cederschiöld högskola gör tillsammans med Stadsmissionen sedan 2014, att andelen matstödsinsatser har ökat och utgjorde 72 procent 2022, den högsta noteringen hittills. Stadsmissionens matcentralers årsrapport 2022 visar också att antalet ton mat som delades ut eller såldes i de sociala matbutikerna ökade med 67 procent till 3 200 ton⁵. Under första halvåret 2023 ökade distributionen med 51 procent jämfört med samma period 2022 och till och med september i år har Stadsmissionen distribuerat lika mycket mat (3 200 ton) som under hela 2022. Detta är tydliga indikatorer på en ökad matfattigdom idag i Sverige.

Samtidigt behöver samhället bestämma hur vi mäter och följer upp ekonomisk utsatthet i Sverige för att vi bättre ska förstå vilka åtgärder som häver den. Sveriges Stadsmissioner inleder därför i höst tillsammans med Marie Cederschiöld högskola ett arbete med att definiera nyckeltal för fattigdom. Vi har under lång tid även efterlyst en fattigdomsutredning med regelbundna mätningar som omfattar också de mest utsatta i samhället.

4 A safety net for all? – Vignette-based assessments of Swedish social assistance over three decades, Åke Bergmark och Hugo Stranz.

5 https://sverigesstadsmissioner.se/wp-content/uploads/Stadsmissionen-matcentralen_FINAL-webb.pdf.

Stadsmissionens arbete med ekonomisk utsatthet

Med visionen om ett mänskligare samhälle för alla, arbetar Stadsmissionen med att förebygga ekonomisk utsatthet, lindra nöd och förändra livssituationer. Detta gör vi tillsammans med människor som drabbats eller riskerar att drabbas.

Martin Östergren, ensamstående

Aktivitetsstöd 11 500 kr i månaden. När hyra och andra räkningar är betalade, återstår 4 000 kr för mat, kläder, medicin och sociala aktiviteter.

<https://sverigesstadsmissioner.se/fattigdomsrapporten-2023-martin/>

Förebygga ekonomisk utsatthet

På många orter i Sverige arbetar Stadsmissionen uppsökande och genom hembesök för att förebygga ensamhet och hemlöshet.

Stadsmissionen på flera platser erbjuder ungdomar i ekonomisk utsatthet sommarjobb med handledning i sina sociala företag eller stöd för att söka extrajobb och hitta praktikplats. Deltagare kan även få studiestöd för att uppnå godkända skolbetyg. Detta görs ofta i samarbete med grund- och gymnasieskolor.

Ett annat viktigt förebyggande arbete är Grillska gymnasiet som drivs av Stadsmissionens Skolstiftelse och finns i sex städer. Här möter Stadsmissionen ungdomar och berättar om vårt sociala arbete, erbjuder föreläsning från personer som levt i social utsatthet och ger elever möjlighet till volontärskap.

På några ställen arbetar Stadsmissionen med förebyggande insatser genom pappa-barngrupper som syftar till att stärka relationen mellan pappor och deras barn.

Lindra nöd

För människor som lever i ekonomisk utsatthet har Stadsmissionen i alla tio regioner öppna dagverksamheter. Här erbjuds mat, dusch, tvätt av kläder, värme, vila och social samvaro. De flesta verksamheterna har öppet varje vardag året runt. Stadsmissionen bedriver även uppsökande verksamhet.

Flertalet av de öppna verksamheterna har akut sjukvård och ibland även tandvård för dem som har svårt att få tillgång till ordinarie vård. Hos Stadsmissionen på flertalet platser erbjuds existentiella samtal, eller samtalsstöd ibland i samarbete med exempelvis Svenska kyrkan.

På nästan alla orter delar Stadsmissionen ut matkassar akut och via prenumeration, till människor i ekonomisk utsatthet.

Stadsmissionens matcentraler är en lager- och logistikverksamhet. Där tas livsmedel emot från livsmedelsbranschen, som annars skulle ha blivit matsvinn. Maten förmedlas sen vidare till människor som lever i matfattigdom bland annat till Matmissionen, totalt 11 sociala matbutiker, i Malmö, Helsingborg och Stockholm. I höst öppnar också Matmissionen i Umeå. Butikernas syfte är precis som matcentralernas, att minska matfattigdom och matsvinn. Det gör man genom att sälja donerade produkter från dagligvarubranschen till människor i ekonomisk utsatthet till en tredjedel av ordinarie pris. Matcentralerna och Matmissionen möjliggör även för personer att närma sig arbetsmarknaden genom arbetsträning. Genom ett samarbete sedan 2022 med Svensk Dagligvaruhandel och Dagligvaruleverantörers Förbund, möjliggörs Matmissionens fortsatta expansion. För att få 70 procents rabatt hos Matmissionen krävs medlemskap som fås om man har en nettoinkomst som understiger 12 163 kronor per månad (enligt Försäkringskassans nivå för garantiersättning 2023). Stadsmissionen erbjuder också arbetsträning för människor som står utanför arbetsmarknaden.

På de öppna mötesplatserna delas kläder, skor, hygienartiklar och annat materiellt stöd ut efter behov. I några verksamheter hjälper personalen också deltagare med fondansökningar för ekonomiskt stöd, delar ut fondmedel samt ger ekonomisk rådgivning.

Eva-Lena Hultman, ensamstående, 19-årig son

Sjukpension 8 800 kr, bostadstillägg 4 000 kr, ska räcka till hyra, el, mat, medicin, kläder, telefon, hygienartiklar och sociala aktiviteter. Eva-Lena är gluten och laktosintolerant, vilket ökar kostnaderna för mat.

<https://sverigesstadsmissioner.se/fattighedsrapporten-2023-eva-lena/>

Förändra livssituation

För deltagare som vill bryta sitt utanförskap erbjuder Stadsmissionen stöd i kontakt med myndigheter och andra offentliga aktörer, samhällsorienterande vägledning och individuell social och juridisk rådgivning. Juridisk rådgivning sker ibland i samarbete med andra organisationer.

Deltagarna erbjuds på flertalet orter möjlighet att delta i olika aktiviteter för att bryta isolering, ha en meningsfull tillvaro och skapa en känsla av gemenskap och tillit. Det kan handla om kunskapsutbyte, nätverksskapande, gemensamma måltider, julfiranden eller att delta i kulturliv och samhällsdebatt. För en meningsfull fritid erbjuds familjer någon form av lägerverksamhet under skollov.

Hos Stadsmissionen ges studiestöd, språkträning och aktiviteter som stärker relationen mellan föräldrar och barn, vilket kan leda till förändring av en livssituation.

På några orter erbjuds stöd till kvinnor som levt i våld i en nära relation och behandlingshem för människor i missbruk.

På samtliga orter erbjuder Stadsmissionen professionell arbetsträning i sina sociala företag med individuell genomförandeplan till människor som vill närma sig arbetsmarknaden. Vi kan genom våra insatser därmed göra individen redo att kunna bli självförsörjande. Detta kan ske i samarbete med kommunen, regionen, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Stadsmissionen verkar lokalt och nationellt som röstbärare för människor i ekonomisk utsatthet, genom att bjuda in politiker, driva på i relevanta frågor och uttala oss i media om ekonomisk och social utsatthet. Vi bygger också nätverk med andra idéburna organisationer, offentligheten och näringsliv för att tillsammans driva förändringsarbete.

”

”Jag tror att många svenskar har fel bild av människor som är fattiga. De tror att de alla är hemlösa och alkoholister. Men så är det ju inte. Det är ju vanliga människor, en hel del vanliga arbetande. Folk pratar inte om detta och jag tycker det är dags att vi gör det, lyfter fram det. Vi är så många.”

—

Eva-Lena Hultman, sjukpensionär

Trender i Stadsmissionens fattighedsinsatser

Fattighedsmatrisen

Sedan 2014 gör Sveriges Stadsmissioner med hjälp av forskare från Marie Cederschiöld högskola en kvantitativ undersökning gällande sina insatser i fattighedsarbetet, som vi kallar Fattighedsmatrisen. Undersökningen genomförs årligen vid tre tillfällen, varje mättillfälle är fyra veckor och bygger på fem målgrupper (utsatta EU-medborgare, papperslösa, personer med långvarigt försörjningsstöd, asylsökande och icke-mottagare, definierade som "personer som har rätt till stöd av de existerande socialförsäkringssystemen men som av något skäl inte får det"⁶). Vid varje tillfälle mäts fem typer av insatser och sökta insatser (mat, materiella insatser, företrädarinsatser, inkluderande insatser och ekonomiska insatser).

2014–2022 har totalt 769 227 insatser inrapporterats. Det tål att betonas att detta inte är alla insatser som Stadsmissionen gör, utan endast de insatser som utförts under mättillfällena. Stadsmissionen väljer själv vilka verksamheter som inkluderas i inrapporteringen. Under de senaste tre åren har Stadsmissionen på sju orter deltagit i undersökningen. Innan dess har deltagandet varierat.⁷

6 Se Karlsson 2022. (Karlsson, Magnus (2022). Det svenska icke-mottagandet. *Socialmedicinsk tidskrift* 4/2022.

7 Med undantag för Örebro som deltagit i en mätning 2021 och alla mätningar 2022. De övriga är: Stockholm, Skåne, Göteborg, Östergötland, Kalmar och Uppsala.

Insatserna

Nedan följer förklaringar till de olika insatskategorierna.

Mat, matkuponger, subventionerad mat

Utdelning av mat/matkuponger/subventionerade måltider.

Ekonomiskt stöd

Sökande och utdelning av ekonomiskt stöd.

Materiellt stöd

Sökande och utdelning av materiellt stöd (kläder, hygienartiklar, julklappar etc).

Myndighetskontakt till följd av fattigdom

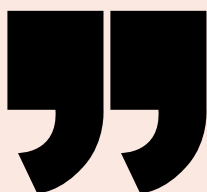
Kontakt med myndigheter möjliggörs/assisteras.

Inkluderande verksamhet

Antal besök i inkluderande verksamhet (olika kulturarrangemang, kunskapsutbyten etc).

Utdelningen av mat är större än någonsin

Sedan mätningarna startade 2014 har kategorin mat utgjort de flesta insatser i Stadsmissionens arbete. Under hela undersökningsperioden är det också mat-utdelning som ökat mest i andel. Detta följs av inkluderande verksamhet och materiellt stöd. Sökt ekonomiskt stöd och hjälp med myndighetskontakter till följd av fattigdom har legat på en i förhållande till de andra insatstyperna låg nivå, även om en viss ökning kan skönjas under de senaste tre undersökningsåren (figur 3). Det beror på att ett ökande antal människor som kommer till Stadsmissionen i första hand uttrycker behov av hjälp med mat och materiellt stöd.

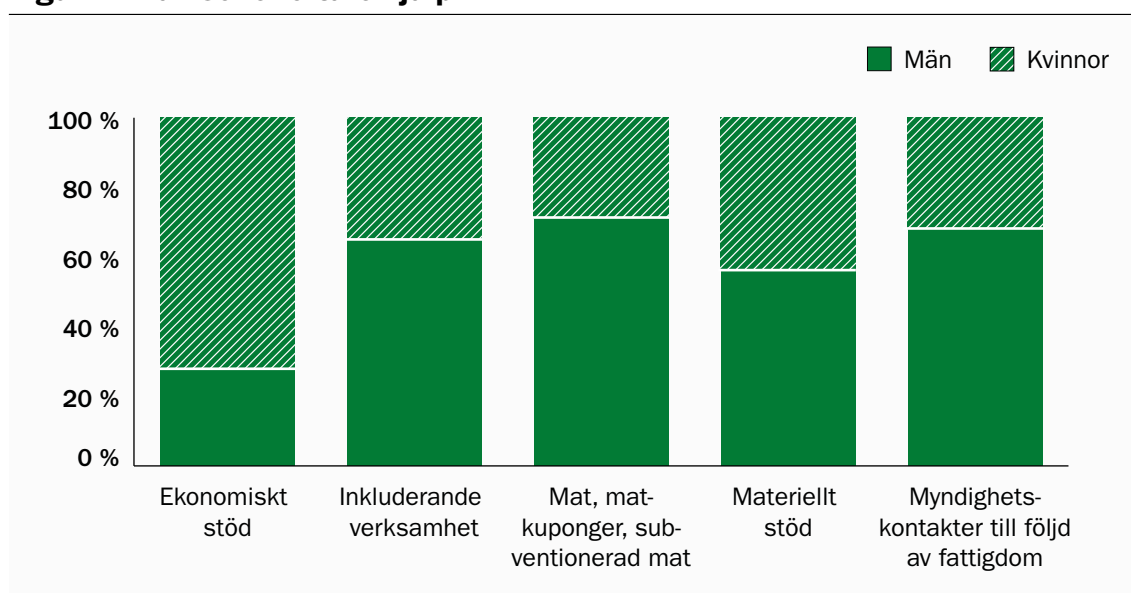
”Sista veckan kan det bli lite torftigt med maten. Det brukar vara nån ostkant och lite mjölk. Och så blir det väl bröd som jag kan få på Stadsmissionen.”

Jens Robertson, försörjningsstöd

Män och kvinnor söker olika typer av hjälp

Kvinnor söker oftare ekonomiskt stöd än män, enligt inrapporteringen. I alla andra kategorier som visas i figur 1 utgör män huvuddelen av de personer som sökt eller fått insatser genom Stadsmissionen, där matkategorin visar den största skillnaden mellan män och kvinnor. Det stämmer överens med studier som visar att ensamstående män utan barn är de vanligaste bidragstagarna i Sverige.⁸

Figur 1: Män söker oftare hjälp

Insatserna ökar till de mest utsatta

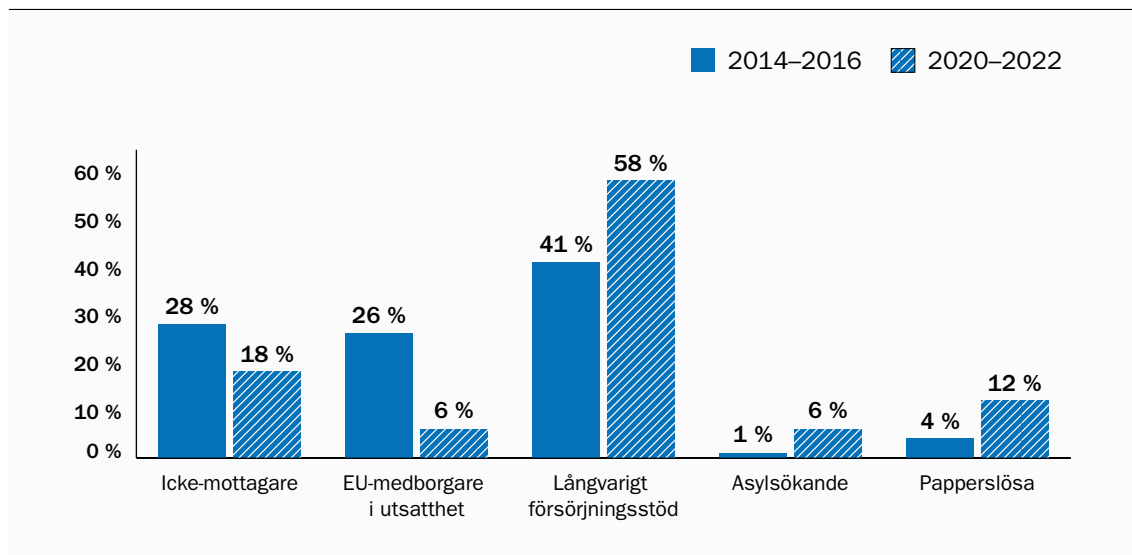
Figur 2 visar hur stor andel av respektive målgrupp som insatserna riktades mot under undersökningens tre första år och under de tre senaste åren. De rapporterade insatserna för papperslösa har tredubblats enligt undersökningens resultat. Det är en oroväckande utveckling som tydliggör målgruppens beroende av Stadsmissionen och övriga insatser från civilsamhället för att överleva i välfärdslandet Sverige. Målgruppen personer med långvarigt försörjningsstöd har likaså ökat och är den i särklass största gruppen som kommer till Stadsmissionen för hjälp. Samtidigt är försörjningsstödet enligt Socialstyrelsen välfärdssystemets yttersta skyddsnät och utformat för att vara tillfälligt under en begränsad period. Det ger inget utrymme för utgifter utöver det allra nödvändigaste.⁹

8 Män utan barn vanligaste hushållet som får bidrag – DN.se.
https://goteborg.se/wps/wcm/connect/34ea4056-fba7-4e54-a806-a81961bd0e75/220816_002_Socialtjanstrapport_maj2023-tillganglighetsanpassad.pdf?MOD=AJPERES (S 48 ff).
https://gupea.ub.gu.se/bitstream/handle/2077/38784/gupea_2077_38784_1.pdf?sequence=1&isAllowed=y (s 184).

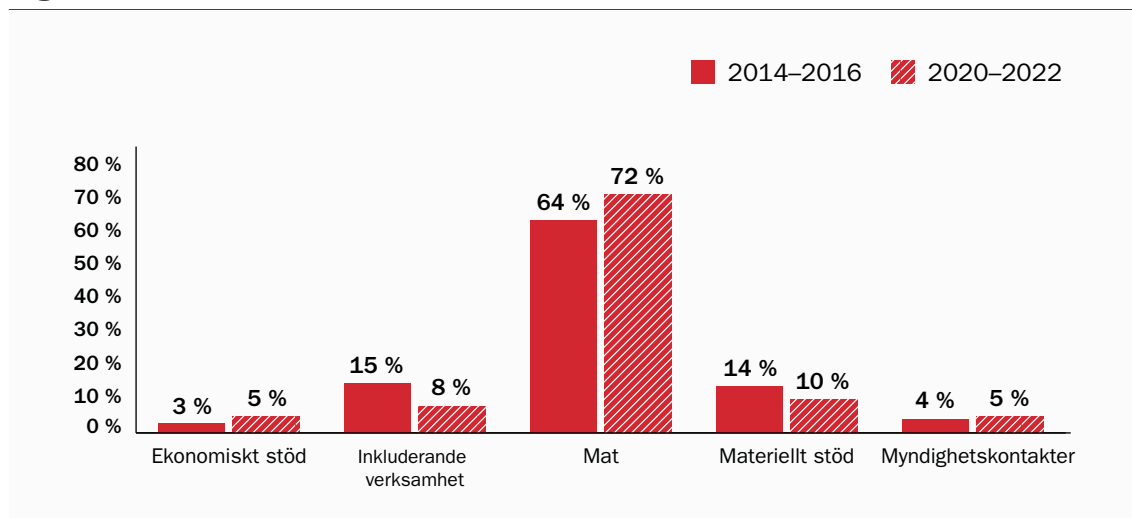
9 Socialstyrelsen, Art.nr: 2022-11-8252.

Likaså har andelen asylsökande ökat, en målgrupp som tillsammans med papperslösa hör till de allra mest ekonomiskt utsatta i Sverige. Stadsmissionens insatser till icke-mottagarna har enligt inrapporteringen minskat i andel men ökat i absolut tal, då antalet insatser i jämförelse med 2021, tredubblades 2022. Forskning behövs för att ta reda på varför samhället inte lyckas nå denna grupp och varför denna grupp människor därmed inte får den hjälp de behöver. Rapporteringen visar också att andelen insatser till utsatta EU-medborgare minskade från år 2018 och framåt. Sammantaget kommer allt fler människor med långvarigt försörjningsstöd, asylsökande och papperslösa till Stadsmissionen för hjälp, allra mest med mat, men även ekonomiskt stöd och myndighetskontakter (figur 3).

Figur 2: Människor med långvarigt försörjningsstöd är den största gruppen

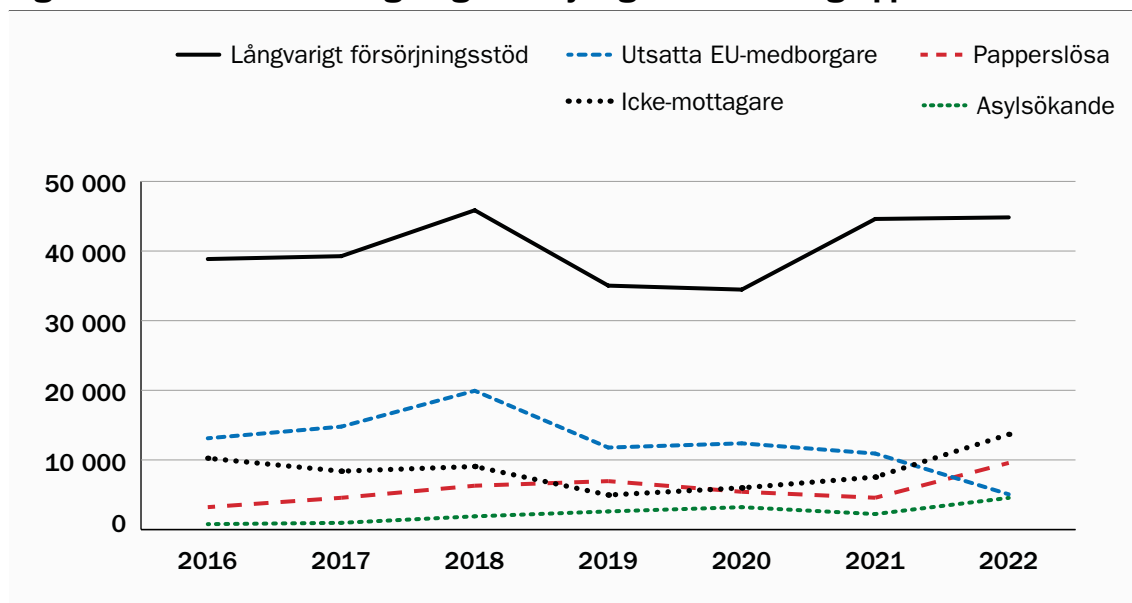
Figur 3. Allt fler får matstöd hos Stadsmissionen

Ökat hjälpbehov i Sveriges storstäder

Stadsmissionen i Stockholm, Göteborg och Skåne har medverkat under undersökningens alla år, varför en tidslinje över dessa tre kan göras.

Figur 4: Människor med långvarigt försörjningsstöd största gruppen i storstäderna

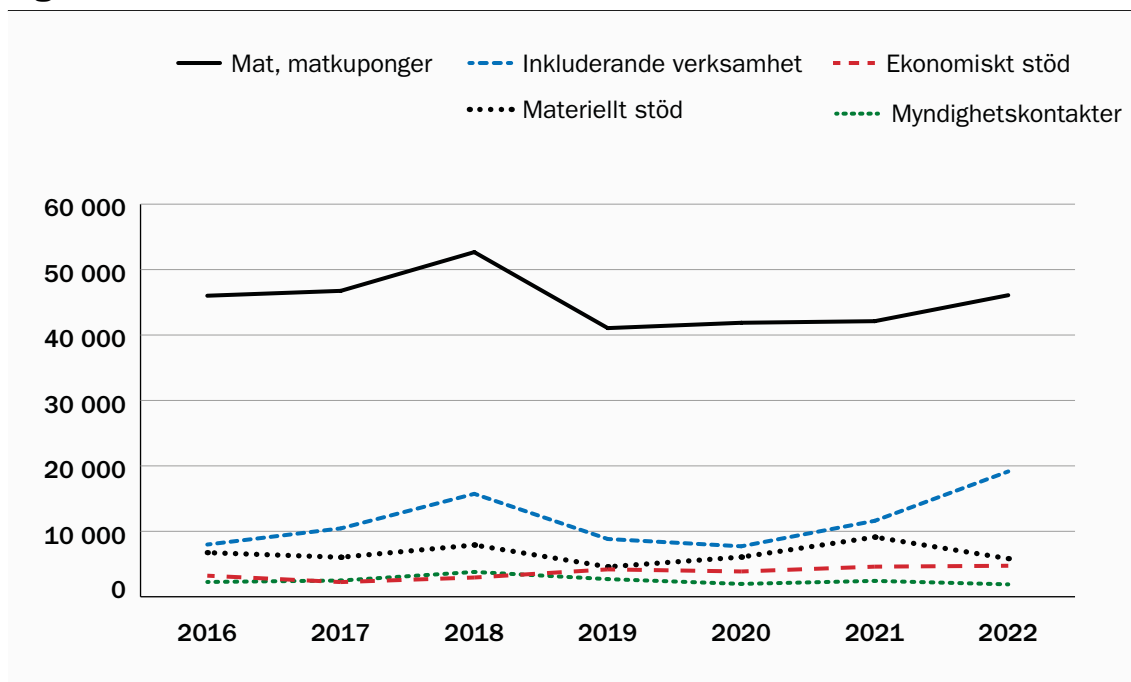

2014 och 2015 har tagits bort, då det dessa år enbart genomfördes en undersökning per år.

Antal insatser för kategorin EU-medborgare var som flest år 2018. Gruppen har sedan minskat relativt stadigt fram till år 2022. Samma trend syns inte när det gäller alla de andra grupperna, som i stället enligt inrapporteringen ökar. Detta pekar på ett ökat hjälpbehov hos dessa grupper. I Skåne, Göteborg och Stockholm ökar således även icke-mottagare i andel (figur 4).

Människor med långvarigt försörjningsstöd är den i särklass största gruppen som söker hjälp hos Stadsmissionen, en grupp som vuxit genom åren (figur 4). Hos Stadsmissionen i Göteborg, Stockholm och Skåne ligger också insatserna till denna grupp på en hög nivå under hela perioden och når 45 000 inrapporterade insatser 2022.

Figur 5: Mat i särklass största insatsen i storstäderna

2014 och 2015 har tagits bort, då det dessa år enbart genomfördes en undersökning per år.

Skåne, Göteborg och Stockholms Stadsmissioner rapporterade mat- och inkluderande insatser ökar tydligt från år 2020–2022, medan de andra insatserna ligger på en relativt stabil nivå. Inkluderande insatser når år 2022 den högsta nivån sedan undersökningen startade (figur 5).

”Det har väl hänt att jag har klarat mig någon månad eller så. Men nu, sen alla priser upp och så och då funkar det inte längre. Pengarna räcker inte helt enkelt.”

Jens Robertson, försörjningsstöd

Dragana Duhabi, ensamstående tre barn

Långtidssjukskriven, cirka 14 500 kr i månaden inklusive 2 500 kr i bostadsbidrag samt barnbidrag för två barn, 1 250kr/månaden per barn. Barnbidragen går till mat. Matkostnaden är högre, eftersom det finns laktosintolerans i familjen.

<https://sverigesstadsmisioner.se/fattigdomsrapporten-2023-dragana/>

Jens Robertson, ensamstående

Försörjningsstöd 4 200 kr i månaden, som ska räcka till mat, telefon, hygienartiklar, kläder och sociala aktiviteter.

<https://sverigesstadsmisioner.se/fattigdomsrapporten-2023-jens/>

Johnny Steffen, ensamstående

Sjukpension 11 800 kr i månaden inklusive bostadstillägg 4 800 kr. Johnny har en matbudget på max 500 kr per vecka för att ekonomin ska gå ihop. Johnny är medlem i Matmissionen.

<https://sverigesstadsmisioner.se/fattigdomsrapporten-2023-johnny/>

Föret så skämdes man för att titta i svinhörnan. Men nu tänker man på

ett helt annat sätt. Nu skäms man inte längre för det. Det är så många som sitter i samma båt som en själv, för maten har blivit jättedyr. Kött, det minns jag inte när jag åt sist, det har blivit så jättedyrt, och färska grönsaker. Kött och färska grönsaker har blivit en klassfråga.

Martin Östergren

Martin Östergren, 59 år har aktivitetsstöd från Försäkringskassan. Martin arbetade i detaljhandeln sedan lång tid tillbaka, när ett hjärtfel upptäcktes. Han sjukskrevs och blev efter ett år utförsäkrad. Efter att ha arbetat i hela sitt vuxna liv blev Martin arbetslös innan 40 års ålder. Idag väntar han på ytterligare åtgärder från Arbetsförmedlingen och är under tiden volontär i en second-hand butik hos Östergötlands Stadsmission.

En månadsbudget som kräver hård disciplin

För att få sin månadsbudget att gå ihop är Martin disciplinerad och aktar sig noga för att låna pengar, eftersom det som han säger kan bli en ond cirkel. Pengarna får heller inte ta slut innan nytt aktivitetsstöd kommer, eftersom han inte också vill må psykiskt dåligt. Martin har av kostnadsskäl ingen bil. Hans hjärtfel gör dock att han inte kan bära tunga matkassar. För att hålla sin matbudget letar Martin alltid efter billig mat i butiken.

– Jag är ju ordningsam och har levt så här så länge, men det är nätt och jämnt att det går runt varje månad. Allting har blivit så dyrt. Men man tvingar sig till det och måste vara disciplinerad hela tiden.

Martins månadsbudget

Kategori	Kostnad
Aktivitetsstöd	11 500 kr
Hyra	6 000kr
El, telefon, hemförsäkring, försäkring, a-kassa,	1 500 kr
Kvar att leva på	4 000 kr

Korv på menyn

Den mat som Martin lagar är till exempel fuskhamburgare med frysta köttbullar som mosats till hamburgare, eftersom det är billigare. Korv med bröd äter han en gång i veckan och makaroner med falukorv. Då och då köper Martin också frysta grönsaker, kycklingfiléer eller chicken nuggets och pommes frites. En dag i veckan blir det en fryst pizzabit till lunch. Till middag, för att få i sig något mer nyttigt, äter Martin tonfisk och två kokta ägg.

Innan Martin blev arbetslös var han sambo, båda arbetade. De kunde åka utomlands på semester och hade bil. Nu har han en cykel som han är glad för. Det är ett helt annat liv, konstaterar Martin.

Regeringens politik straffar den lilla människan

Martin tycker att regeringens politik är orättvis och fel, att den straffar den lilla människan för att hon inte har ett arbete:

– Regeringen pratar bara om arbetslinjen. De ska sänka ersättningen för dem som inte har jobb och sänka skatten för dem som har det. Men de som inte har kapacitet att få ett arbete? Jag är arbetslös, min hjärtsjukdom begränsar mig. Samtidigt vet jag att jag hade varit en tillgång för vilket företag som helst. Jag önskar verkligen att det svenska samhället inte vore så hårt som det är nu. Jag älskar de gamla orden solidaritet och att visa hänsyn till varandra, tycker att det är jättevackert att känna empati. Men de har försvunnit idag.

Martins tips på billig mat

Ett paket grillkorv med tio korvar räcker till fem middagar. Varva korven med bruna bönor, makaroner och bröd.

Trängre under fattigdomsstreet?

Magnus Karlsson, professor, Centrum för civilsamhällesforskning,
Marie Cederschiöld högskola.

Under 2019 var Sverige ett av de länder i EU som hade lägst andel fattiga¹⁰, och under 2021 ökade den ekonomiska standarden för svenska hushåll med i genomsnitt 2,7 procent – den högsta ökningen sedan 2015¹¹. Så varför ens tala om fattigdom? Ett skäl är att den trots allt fortfarande finns. År 2019 befann sig ungefär 400 000 personer i fattigdom, och andelen personer i den svenska befolkningen som levde med låg ekonomisk standard översteg 15 procent – vilket inte hänt sedan mätningarna infördes 1975.¹² Ett annat skäl är att klyftorna mellan rika och fattiga ökar. Även om befolkningens inkomster ökade under 2021, så ökade de framför allt för den rikaste tiondelen. Den så kallade *Gini-koefficienten*, som är ett mått på nationella inkomstskillnader, steg till en toppnotering (eller om man så vill en bottennotering) sedan mätningarna inleddes 1975.¹³ Ett tredje skäl är att fattigdom slår särskilt hårt mot vissa grupper i befolkningen. Materiell och social fattigdom är sju gånger vanligare bland utrikes födda svenskar jämfört med inrikes födda, vilket är den största skillnaden i Europa¹⁴, och drygt hälften av alla utrikes födda barn levde med låg ekonomisk standard under 2021.¹⁵ Slutligen, ett fjärde skäl till att diskutera svensk fattigdom är att grupper av de allra fattigaste i Sverige vanligen inte ens finns med i de mätningar som refereras ovan.

10 <https://www.scb.se/pressmeddelande/sverige-sticker-ut-i-statistiken-om-risk-for-fattigdom/>.

11 <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/inkomster-och-skatter/pong/statistiknyhet/inkomster-och-skatter-for-individer-och-hushall-2021/>.

12 <https://www.scb.se/pressmeddelande/over-halften-av-alla-barn-fodda-utomlands-lever-med-lag-ekonomisk-standard/>.

13 <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/inkomster-och-skatter/pong/statistiknyhet/inkomster-och-skatter-for-individer-och-hushall-2021/>.

14 <https://www.scb.se/pressmeddelande/fattigdom-nastan-sju-ganger-vanligare-bland-utrikesfodda/>.

15 <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/inkomster-och-skatter/pong/statistiknyhet/inkomster-och-skatter-for-individer-och-hushall-2021/>.

Strecken under strecket

Fattigdomsmatrisen, ett forskningssamarbete mellan Sveriges Stadsmissioner och Centrum för civilsamhällesforskning, gör det möjligt att uppmärksamma grupper av fattiga som tidigare varit delvis osynliga. Kartläggningen visar att även under gränsen för vad som kan förväntas vara en skälig levnadsnivå finns grupper med olika grad av ekonomisk utsatthet. Hur dessa olika grupper ser ut vet vi ganska lite om – men vi kan på försök göra några antaganden.

Vi antar att *personer med långvarigt ekonomiskt bistånd* tillhör de mest välbeställda bland de identifierade grupperna. De ligger relativt nära det som av det offentliga bedöms som skälig levnadsstandard, även om det faktum att de levt på denna nivå under lång tid gjort att de tömt alla tänkbara reserver. Vidare antar vi att *icke-mottagarna*, de som kan förvänta sig hjälp av det offentliga men inte får det, är en än mer utsatt grupp. Även välbeställda personer hamnar i situationer där de inte får/begär rättmätig hjälp från det offentliga utan att kanske påverkas nämnvärt. Men här avser vi personer som är beroende av det offentliga för sin dagliga livsföring, som inte har några egna resurser att falla tillbaka på när välfärdssystemen sviktat och som därför söker stöd hos Stadsmissionen. Denna grupp av personer ligger närmast per definition under eller långt under det som av samhället ses som en skälig levnadsnivå.

Mest utsatta antar vi att de två grupper är vars representanter befinner sig i Sverige men inte är svenska medborgare, som saknar egna medel och som helt eller delvis saknar rätt till ekonomiskt stöd från det offentliga. Det rör *utsatta EU-medborgare* och *papperslösa*. I vilken utsträckning dessa grupper får eller har rätt att få stöd varierar från fall till fall och från kommun till kommun och har varit föremål för såväl politiska som juridiska diskussioner. I det här sammanhanget finns dock anledning att bara enkelt konstatera att de befinner sig inom Sveriges gränser och uppmärksammas av Stadsmissionen för att de lever på mycket små medel.

Gemensamt för de fyra grupperna är att deras representanter förmodligen befinner sig en bra bit under vad som kan ses som en gräns för en skälig levnadsnivå men sällan skildras mer ingående i den offentliga statistiken¹⁶, men också att personer som ingår i grupperna löper stor risk att nekas eller inte kunna nyttja sina medborgerliga rättigheter – grovt uttryckt sådana rättigheter som har sin grund i medborgarskapet¹⁷.

16 Se tex Wadensjö, E (2022). En bättre statistik om migration och integration. I *Forum*, 50;6.

17 Standing, G (2014). *A precariat charter: From denizens to citizens*. Bloomsbury Academic., Marshall, T H (1950). *Citizenship and social class*. New York, NY: Cambridge.

De idéburna organisationerna och fattigdomen

Vilken är då idéburna organisationers roll i relation till fattigdom? Fattigdom i Sverige är idag först och främst en huvudvärk för den enskilde i relation till det offentliga: vi har med välfärdsstatens inrättande lämnat idéer om att fattigdom ska mötas av familj, släkt eller välgörenhet. Men vilken roll kan Stadsmissionen spela?

Även om det förs en diskussion i Sverige om statens tillbakadragande och om att idéburna organisationer får ta över ansvaret för fattigdomsfrågorna så är en sådan utveckling, att de senare blir en *ersättning* till staten, knappast aktuell. Till det är de alldeles för små. Dessutom skulle ett sådant ansvarsövertagande gå emot många av de grundläggande idéer om rättigheter och jämlikhet som varit vägledande för den svenska välfärdsstaten och det är mycket tveksamt om det skulle vara välkommet hos den svenska befolkningen.

Däremot kan idéburna organisationer utgöra *alternativ* eller *föregångare* till det offentliga. Många organisationer är redan idag utförare av alternativa tjänster som finansieras via skattemedel eller av insatser som är parallella med det offentliga. Den svenska socialhistorien är full av exempel på innovativa initiativ i civilsamhället som tagits över av det offentliga – oftast med organisationernas goda minne.

Det mest troliga är dock att de idéburna organisationerna när det gäller fattigdom är och under överskådlig framtid kommer att fortsätta vara ett *komplement* till offentliga insatser. Sådana komplement kan i så fall ta sig olika uttryck: de kan ”toppa upp” offentliga insatser för att göra livet mer drägligt för den enskilda eller de kan ”täppa till” de sprickor som uppstår mellan insatser som välfärdsstaten erbjuder. I det förra fallet ser vi ett tydligt exempel i Fattigdomsmatrisen där gruppen som har långvarigt ekonomiskt bistånd också är den grupp som erhåller mest matinsatser från Stadsmissionen. I det senare fallet finns exempel på hur gruppen icke-mottagare faktiskt utgör en egen kategori.

Här föreslås en femte roll som idéburna organisationer kan ha när det gäller fattigdom, och som framför allt tar fasta på att människor i fattigdom ofta nekas eller inte förmår att tillgodogöra sig sina rättigheter. Idéburna organisationer har inte de ekonomiska möjligheterna att på något fullödigt sätt möta fattigdom, men har nog genom sina nära och återkommande möten med människor i utsatta situationer en särskild möjlighet att vara *mediatorer* – att vara en länk mellan de utsatta och det offentliga med fokus på den enskildas rättigheter. En sådan länkande roll, byggd på den kunskap och erfarenhet som Stadsmissionen har av fattigdom, kan vara av stor betydelse i ett samhälle där de fattigaste annars riskerar att tappas bort.

En längre version av denna text planeras i Socialmedicinsk tidskrift med trolig publicering under hösten 2023.

Svensk fattigdoms- politik idag

Det finns ingen samlad fattigdomspolitik i Sverige idag, med utgångspunkt från en fattigdomsstrategi för att bekämpa fattigdomen. Längre berodde avsaknaden av helhetsgrepp om fattigdomsfrågan på att politiska beslutsfattare inte ansåg att fattigdom fanns, åtminstone inte i någon större omfattning. Detta kan ha berott på den gynnsamma ekonomiska situation som Sverige befunnit sig i under närmare 30 år. Efter Covid-19-pandemin och i kölvattnet av Rysslands pågående invasion i Ukraina, är Sverige nu på väg in i en lågkonjunktur med hög inflation. Denna lågkonjunktur ökar fattigdomen och nya grupper tillkommer samtidigt som den slår extra hårt mot dem som redan lever i ekonomisk utsatthet.

I avsaknad av en samlad fattigdomspolitik, lyfts under denna del ett antal politiska beslut som fattats av nuvarande eller föregående regering. Det handlar om olika ekonomiska bidrag, viktiga första åtgärder för att förhindra och lindra ekonomisk utsatthet. Besluten redovisas i kronologisk ordning.

Bibehållen nivå i a-kassan

I budgetpropositionen för 2023 föreslog regeringen en satsning på 5,8 miljarder kronor under 2023 för att de tillfälligt höjda ersättningsnivåerna och övriga lättnader i arbetslöshetsförsäkringen ska gälla även framöver. Förlängningen av de tillfälliga lättnaderna i lagen om arbetslöshetsförsäkring beslutades gälla till och med den 31 december 2023. I statsbudgeten för 2024 permanentades den nya höjda ersättningsnivån.

Inflationsjusterad garantipension höjd med 8,7 procent

Från och med 2023 fick de flesta pensionärer höjningar av den totala pensionen med mellan 500 kronor och 1 100 kronor per månad efter skatt. Garantipensionen följde prisutvecklingen och höjdes med 8,7 procent.

50 miljoner kronor till Arbetsförmedlingen för att hantera en ökad arbetslöshet

Arbetsförmedlingen behöver bättre förutsättningar att hantera en ökad arbetslöshet. Regeringen föreslog därför i vårändringsbudgeten att myndighetens anslag för 2023 ökas med 50 miljoner kronor. Riktade anslag är en annan typ av anpassning till det nu sämre läget på arbetsmarknaden där fler riskerar arbetslöshet.

Det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag förlängs

Det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag förlängdes till och med den 31 december 2023 i vårändringsbudgeten. Detta för att skydda barnfamiljer med svag ekonomi mot den senaste tidens kraftiga prisuppgångar. Bidraget betalas ut med ett belopp som motsvarar 40 procent av storleken på det preliminära bostadsbidraget utan att en särskild ansökan krävs. Nyligen aviserade även regeringen att bostadsbidraget till barnfamiljer kommer förlängas ytterligare till 30 juni 2024.

Stöd i flera omgångar till civilsamhällets arbete med socialt utsatta

Regeringen anslog i vårändringsbudgeten 50 miljoner kronor till civilsamhället under 2023 för att arbeta med socialt utsatta. I förslaget till statsbudget för 2024 tillfördes 100 miljoner kronor årligen. Stödet avses exempelvis kunna gå till organisationer som arbetar med människor som drabbats av hemlöshet och social utslagning.

Nytt jobbskatteavdrag i budgetpropositionen för 2024

I budgetpropositionen för 2024 föreslås ett jobbskatteavdrag för människor med låga och medelhöga inkomster till en kostnad av 11 miljarder kronor. Det nya jobbskatteavdraget och det redan existerande grundavdraget är indexerade. Det innebär att en arbetsinkomst på 16 667 kr i månaden ger ytterligare minskad skatt med 192 kr i månaden, eller 2 309 kr per år.

Pågående politiska processer

Under denna del lyfts ett antal pågående politiska processer med relevans för Stadsmissionens arbete mot fattigdom.

Utredning: Drivkrafter och möjligheter i försörjningsstödet

14 juli 2022 kom direktiv till utredningen om åtgärder för att öka drivkrafter och möjligheter till egen försörjning för personer som får försörjningsstöd. Syftet är att identifiera åtgärder som bidrar till att personer snabbare når arbetsmarknaden, underlättar integrationen för utrikes födda kvinnor och män samt bryter segregationen och långvarigt biståndsmottagande. Uppdraget ska redovisas senast 1 december 2024. 8 juni 2023 kom ett tilläggsdirektiv om ett bidragstak som begränsar den sammantagna nivån på bidrag och ersättningar för hushåll. Där ingår en analys av om Arbetsförmedlingen bör ges en utökad uppgiftsskyldighet gentemot socialnämnden samt av nuvarande ansvarsfördelning mellan stat och kommun, för att långtidsarbetslösa ska komma i arbete.

Myndighetsuppdrag: Motverka brott och felaktiga utbetalningar

Försäkringskassans regleringsbrev för 2023 innebär att myndigheten ska arbeta mot fyra mål inom områdena sjukförsäkring, motverka brott och felaktiga utbetalningar, assistansersättning och föräldraförsäkring. Utifrån uppdraget från regeringen kommer hanteringen av utbetalningar bli stramare, genom att inrätta en utbetalningsenhet.

Departementsutredning: Krav på heltidsaktiviteter för rätt till försörjningsstöd

”Alla som har försörjningsstöd och har arbetsförmåga ska också ha heltidsaktiviteter. Det ställer krav på kommuner att erbjuda och tillhandahålla aktiviteter, men det ställer också krav på personer att vara aktiva”, sa Elisabeth Svantesson till SVT i samband med Moderaternas kommundagar Sverigemötet. Med ”heltidsaktivitet” menas till exempel utbildning eller samhällsnyttiga insatser. Uppdraget beräknas vara slutfört senast 5 april 2024 och blir förmodligen ett paket med fler reformer.

Myndighetsuppdrag: Fritidskort för barn och unga

Regeringen ger E-hälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Försäkringskassan, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) och Statens kulturråd i uppdrag att ta fram ett förslag för en digital tjänst och för införandet av ett fritidskort för barn och unga. Fritidskortet ska ge barn och unga ökad tillgång till idrott, kultur, friluftsliv och annat föreningsliv. Särskilt barn och unga från socioekonomiskt utsatta hushåll ska få utökade möjligheter att delta i fritidsaktiviteter. Införandet av fritidskortet kan ske i början av 2024.

Stadsmissionens förslag för att häva den ekonomiska utsattheten

Stadsmissionen ser en växande matfattigdom i Sverige idag. Vi möter dagligen människor i ekonomisk utsatthet och ser brister och systemfel i vårt svenska samhälle som gör det omöjligt att bryta utsattheten. Som röstbärare till människor i ekonomisk utsatthet, ger vi nu förslag på åtgärder.

1. Tillsätt utredning om den nya växande fattigdomen

Regeringen bör tillsätta en utredning skyndsamt för att kartlägga hur den nya, växande fattigdomen i Sverige ser ut. Utredningen ska också få i uppdrag att ge förslag på hur fattigdomen kan hävas med utgångspunkt från en fungerande arbetslinje och rätten till en skälig levnadsstandard, inklusive en definition av vad en skälig levnadsstandard är.

2. Permanenta och utvidga det tillfälligt utökade bostadsbidraget

Regeringen har i höstbudgeten 2023 förlängt det tillfälligt utökade bostadsbidraget för barnfamiljer till och med 30 juni 2024. Det är bra, men ännu bättre är att göra det till ett permanent bidrag. Bostadsmarknaden i Sverige fungerar inte idag, inflationen har bitit sig fast och ekonomiskt utsatta barnfamiljer kommer fortsatt att ha det tufft. Det är också viktigt att tydliggöra för kommunerna att bostadsbidraget inte får minska det totala stödet till barnfamiljer i ekonomisk utsatthet, genom att det dras av från annat stöd.

Regeringen bör även utvidga det tillfälligt utökade bostadsbidraget för barnfamiljer till att gälla fler utsatta grupper. Till exempel singelhushåll med låga inkomster och äldre med dåliga pensioner är några exempel på andra grupper som också har fått det extra tufft med inflation och prisökningar.

3. Rikta statsbidrag för frukost samt lunch på lov för barn i ekonomisk utsatthet

Regeringen bör besluta om riktade statsbidrag till ekonomiskt utsatta områden för att barn ska få frukost i skola och barnomsorg samt lunch på loven. Inget barn ska behöva börja dagen hungrig eller gå och lägga sig hungrig. För att främja lärande och säkerställa att alla barn får börja dagen med frukost och får ett lagat mål mat om dagen också på loven, behövs detta riktade statsbidrag.

4. Utred höjning av riksnormen för försörjningsstöd

Regeringen bör höja riksnormen för försörjningsstödet. Försörjningsstödet urholkas successivt av inflationen och för låga uppräkningsar av det. De allra fattigaste i vårt samhälle behöver ges en skälig levnadsstandard. Därför borde regeringen utreda en höjning av riksnormen för försörjningsstöd.

5. Utred hur det går att underlätta för arbetande fattigas försörjning

Regeringen bör tillsätta en utredning som en del av bidragsreformen med syfte att ge förslag på hur vi kan säkerställa att samhällskontraktet gäller även de som arbetar och har mycket låga inkomster. Det är orimligt att det finns arbetande inom till exempel gig-jobb eller vård och omsorg som inte kan leva på sin lön. Utredningen ska försöka finna lösningar på hur vi kan behålla dessa jobb i framtiden samtidigt som att alla får en skälig levnadsstandard.

6. Höj grundavdraget så att fler med låga inkomster kan leva på sin lön

Regeringen har i budgetpropositionen för 2024 föreslagit ett jobbskatteavdrag för dem med låg förvärvsinkomst som inte längre räcker till mat och hyra. Det är bra att jobbskatteavdraget är indexerat, men det ligger på en för låg nivå. Genom att ytterligare skattebefria fler av de allra fattigaste så kan de leva på sin lön i större utsträckning. Det stärker arbetslinjen och gör färre beroende av civilsamhället för att få vardagen att gå runt.

SVERIGES STADSMISSIONER

Klara Södra Kyrkogata 1
111 52 Stockholm
Box 16355, 103 26 Stockholm
sverigesstadsmissioner.se

PG 900-1751, Swish 1239001751

Vi kämpar för de som kämpar.